

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

1996

Pavlína Novotná

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Obor

Podniková ekonomika

L o g i s t i c k ý p o d n i k

HF - KPE - 96 020

P a v l í n a N o v o t n á

Vedoucí práce : Doc. Ing. Josef Sixta, CSc.

Počet stránek : 63
Počet příloh : 0

Datum odevzdání : 24. 5. 1996

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra podnikové ekonomiky

Školní rok 1995/96

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro Pavlínu Novotnou

obor č. 6268 - 7 Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 172/1990 Sb o vysokých školách a navazujících předpisů určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: Logistický podnik

Zásady pro vypracování:

Úkolem Vaší bakalářské práce je provést návrh logistického podniku, jehož profesní náplní bude převzetí určitých podpůrných činností organizací hotelového typu.

Ve své bakalářské práci se zaměřte na:
vytipování činností, které tyto organizace provádějí s největší četností,
návrh, jak tyto činnosti zajistit Vámi navrženým logistickým podnikem.

Místopřísežné prohlášení :

Místopřísežně prohlašuji, že jsem Bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího a konzultanta.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat za připomínky, návrhy a rady osobám, které tuto práci usměrňovaly pozitivním směrem. Poděkování patří vedoucímu práce Doc. Ing. Josefovi Sixtovi, CSc a konzultantovi panu Máčkovi z hotelu Valdštejn.

V Liberci dne 24.5.1996

Darinka Urnářová

OBSAH

<i>OBSAH</i>	5
<i>SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ</i>	7
1. <u>ÚVOD</u>	9
2. <u>TEORETICKÉ ZÁKLADY</u>	10
2.1 <u>Logistika</u>	10
2.1.2 Historický vývoj	10
2.2.2 Definice logistiky	11
2.2.3 Úkoly a cíle logistiky	11
2.2.4 Rozdělení logistiky podle účelového vymezení logistických řetězců	13
2.2 <u>Cestovní ruch</u>	15
2.2.1 Historický přehled	15
2.2.2 Charakteristika současného stavu	17
2.2.3 Úspěšnost podnikání	18
2.2.4 Kategorizace ubytovacích zařízení	14
3. <u>PRŮZKUM TRHU UBYTOVACÍCH KAPACIT</u>	21
3.1 Postup výběru ubytovacích kapacit	21
3.2 Dotazník pro ubytovací kapacity	22
3.3 Vlivy na úroveň informací	24
3.4 Přehled vybraných ubytovacích kapacit	26
3.5 Tabulka zjištěných údajů	37
4. <u>LOGISTICKÝ PODNIK</u>	38
4.1 Řízení zásob	39
4.1.1 Skladování	39
4.1.2 Přeprava	41
5. <u>NÁVRH LOGISTICKÉHO PODNIKU</u>	43
5.1 Nákupní systém	44
5.1.1 Hodnocení dodavatele	44
5.1.2 Výběr dodavatele	44
5.1.3 Správa nákupu, objednávky	45

5.2	<u>Skladovací systémy</u>	46
5.2.1	Příjem zboží	47
5.2.2	Vnitropodniková doprava	48
5.2.2.1	Faktory ovlivňující návrh	48
5.2.2.2	Návrh	48
5.2.3	Skladování	50
5.2.3.1	Úkoly skladu	51
5.2.3.2	Návrh skladu	52
5.2.4	Komisionářské služby	55
5.2.4.1	Základní funkce	55
5.2.4.2	Návrh komisionářské činnosti ...	55
5.2.4.3	Balení	57
5.2.4.4	Výstup zboží a zajištění nakládky	58
5.3	<u>Přepravní systémy</u>	58
5.3.1	Plánování přepravy	59
5.3.2	Návrh přepravy	60
6.	<u>ZÁVĚR</u>	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		64

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

*	nezjištěný údaj
A	ano
apod.	a podobně
a.s.	akciová společnost
C	cizí
dod.	dodavatel
EAN	čárový kód
event.	eventuelně
FIFO	first input, first output
CHKO	chráněná krajinná oblast
JIT	just in time
K	kombinovaná
kg	kilogram
km	kilometr
log.	logistický
m	metr
mil.	milion
MO	malooobchod
náh.	náhodný
např.	například
Nj	jednotkové náklady
ON	oborová norma
prům.	průměrně
resp.	respektive
st.	století
sv.	světová
t.j.	to jest
tzn.	to znamená
USA	Spojené státy americké
USD	Americký dolar
V	vlastní
VO	velkoobchod
výr.	výroba

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ

	Polopenze Halbpension Half board		Letní terasa Sommerterrasse Summer terrace		Povolena domáci zvířata Haustiere erlaubt Pets permitted
	Plná penze Vollpension Full board		Kosmetický salon a kadeřnictví Kosmetik, Friseur Beauty parlour and hair dressing saloon		Telefon
	Plná penze i polopenze Voll- und Halbpension Half and Full board		Posilovna Fitnessraum Fitness centre		Satelit - TV Sat - TV
	Dietní strava Diätverpflegung Health-food		Pronájem sportovních potřeb Sportsgerätevermietung Sports equipment rent		TV
	Vegetariánská strava Vegetarianverpflegung Vegetarian meals		Tenisový kurt Tennisplatz Tennis courts		Radio
	Stravování pro děti Kindergesichte Children's meals		Jízda na koních Reiten Rides		Sprcha, koupelna na pokoji Zimmer mit Bad Room with bath and shower
	Restaurace Restaurant		Bazén Bassin Pool		WC na pokoji Zimmer mit WC Room with toilet
	Noční bar Nachbar Night club		Sauna		Pračka pro hosty Gästewaschmaschine Washing machine for guests
	Denní bar Tagesbar Day bar		Pára Dampfbad Steam bath		Kuchyň pro hosty Gästeküche Kitchen for guests
	Vinárna Weinstube Wine bar		Solárium Sonnenbank Solarium		Bezbariérový přístup Barrierloser Zugang Barrierless access
	Casino		Vířivé koupele Wirbelbad Whirlpool		Doprava k ubytovacímu zařízení Verkehr zur Unterkunfts-einrichtung Access way to hotel
	Směnárna Wechselstube Change		Masáže Massage		Vlastní parkoviště Eigener Parkplatz Own parking lot
	Večerní program Abendprogramm Night programme		Billiard		Informační centrum Infozentrum Information centre
	Taneční večery Tanzabende Dancing		Hotelová prádelna Hotelwäscherie Hotel laundry		Autokar Aussichtswagen Sight-seeing coach

1. ÚVOD

Cílem bakalářské práce je vytvořit zakladací a provozní návrh logistického podniku, který by zajišťoval nejčetnější činnosti vybraných ubytovacích zařízení.

Výkon logistické činnosti aplikovaný v oboru cestovního ruchu předpokládá kromě jiného přiměřený stupeň znalosti problematiky logistického podniku, jimiž se zabývá tato bakalářská práce.

Seznamuje s organizačno-technickými podmínkami jeho provozu, se způsobem zabezpečení v jednotlivých oblastech působení, ve kterých se propojují dva obory – logistika a cestovní ruch. Oba obory se dále skládají z poznatků jiných disciplín.

■ LOGISTIKA – integrované plánování, formování, provádění a kontrolovaní hmotných a s nimi spojených informačních toků od dodavatele do podniku, uvnitř podniku a od podniku k odběrateli.[1]

■ CESTOVNÍ RUCH – souhrn činností směřujících k poskytování stravovacích, ubytovacích a doplňkových služeb zákazníkům mimo jejich domov.[13]

Ubytovací služby – umožňují účastníkům cestovního ruchu přenocování nebo přechodné ubytování mimo místa jejich bydliště, včetně uspokojování dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným ubytováním bezprostředně souvisejí.

Stravovací služby zabezpečují uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu během jejich přepravy i pobytu v cílovém místě.[14]

Aby tyto služby byly vykonávány co nejoptimálněji, je důležité, aby řízení byla věnována velká pozornost.

Co je nutné zajistit? Jak tyto činnosti sladit? Na tyto otázky je snahou bakalářské práce nalézt odpověď.

2. TEORETICKÉ ZÁKLADY

2.1. LOGISTIKA

2.1.1 HISTORICKÝ VÝVOJ

Na přelomu 9. a 10. st. byl poprvé použit termín "logistika", který byl vztahován byzantským císařem Leontosem VI. do vojenství. Náplní bylo postarat se:

- potřeby vojáků (strava, nocleh, výzbroj, odměna),
- o hladký průběh každé bojové akce (vypočítat čas, rozmístění a pohyb vojáků).

V roce 1600 logistika označovala praktické počítání s čísly. Poté tento pojem vystihoval matematickou logiku, ale ani v tomto smyslu se již nepoužívá.

V roce 1837 Švýcarský generál Antoine - Henri Jomini chápal funkci logistiky podobně jako jeho předchůdce Leontos VI. ve službách vojenství. Na toto téma napsal dílo "Náčrt vojenského umění".

Během 2. světové války vedly zásobovací problémy USA k vytvoření matematických metod k řešení dopravních, překládacích a skladovacích procesů.

Po 2. sv. válce byly vyvinuté matematické modely přeneseny do civilního sektoru pro potřebu integrace řízení dopravních, překládacích a skladovacích procesů, a nadále byly rozšířeny o fyzickou distribuci uskladněného zboží.

V 70. letech se prosadila koncepce fyzické distribuce i do Evropy, kde se logistika dál vyvíjela až do dnešní podoby.^[5]

V posledních letech došlo k výrazným změnám v mezinárodní politické situaci a tyto cesty otevřely cestu k mezinárodní kooperaci.

Odstraněním politických a ekonomických bariér mezi zeměmi umožňuje přelévání zkušeností z jedné země do druhé. Tím vzniká možnost šířit logistiku do zemí, které ji odmítaly.[3]

Na základě nových vývojových změn se stává logistika EUROLOGISTIKOU.

2.1.2 DEFINICE LOGISTIKY

Věda o koordinaci aktivních a pasivních prvků podniku směřující k nejnižším nákladům v čase, ke zlepšení flexibility a přizpůsobivosti podniku na měnící se obecné hospodářské podmínky a měnící se trh.[6]

2.1.3 ÚKOLY A CÍLE LOGISTIKY

Ve vyspělém hospodářství může být úspěšný ten podnik, který dovede uspokojovat, čím dál tím náročnější požadavky zákazníků seriózní nabídkou zboží či služeb. Nestačí však jenom připravit kvalitní služby, ale je potřeba postarat se o to, aby byly k dispozici ve správném množství, ve správném okamžiku, na správném místě, a to s vynaložením přiměřených nákladů.

To znamená, že nabídka musí být velmi pružná, aby se podnik svou pohotovostí vyrovnal konkurentům a pokud možno je i předčil. Aby ceny jeho zboží či služeb byly srovnatelné s cenami u konkurentů, musí si počítat hospodárně.

V posledních letech vzrostl význam pružnosti. Výhodné je rychle měnit sortiment a množství jednotlivých skupin zboží. Dosažení vysoké pružnosti je podmíněno dobrým technickým vybavením a dobrým řízením. Ve výrobě musí být dosaženo pružného výrobního systému a jeho partnera pružného skladového systému. V dopravě, která propojuje výrobce a sklady se zákazníky to jsou pružné přepravní systémy.

Ukazuje se, že čím vyspělejší země, tím větší podíl z ceny hotových zboží zaujmají náklady na oběh.

Nejvyspělejší země – 60% nákladů na oběh,
– 40% nákladů na výrobu.

Nejméně vyspělé země – 30% nákladů na oběh,
– 70% nákladů na výrobu.

Oběh – značí souhrn všech předvýrobních a povýrobních hmotných procesů, jimiž prochází materiál a hotové výrobky.

Jedná se o procesy netechnologické povahy, konkrétně o následující operace :

- balení,
- tvorby manipulačních a přepravních jednotek,
- nakládka a vykládka,
- přeprava,
- skladovací operace,
- kontrola.

Nehmotné operace spočívají v pohybu informací a jejich užití :

- v rozhodování při nákupu a prodeji,
- k řízení hmotného oběhu,
- k evidenci.

Jednotlivé operace se v různé výši podílejí na nakládcech na oběh. Obecně platí, že nejdražší jsou manipulační operace a přeprava. Dále platí, že čím pomalejší oběh, tím se stává méně efektivní, protože se v něm nachází mnoho materiálu bez užitku.

Je nutností oběh zrychlit, zpružnit a racionalizovat tak, aby se sňalačily jeho náklady, které mají tendenci vzrůstat.

Racionalizovat samotnou manipulaci, nevede k požadovanému zrychlení a pružnosti. Je proto nutné uceleně řešit a koordinovat operace, které vznikají jako důsledek dělby práce. Tyto operace jsou provázány do řetězce, jehož posledním článkem je zákazník.

Disciplína LOGISTIKA dává návody, jak takový řetězec řídit.

"Obecně lze logistiku chápát jako disciplínu, která se zabývá koordinací a celkovou optimalizací všech činností, jejichž řetězce jsou nutné k pružnému a hospodárnému dosažení konečného efektu." [3]

2.1.4 ROZDĚLENÍ LOGISTIKY PODLE ÚČELOVÉHO VYMĚZENÍ LOGISTICKÝCH ŘETĚZCŮ

Makrologistika – řeší komplexně všechny log. řetězce, které jsou nutné k výrobě určitého finálního výrobku a k jeho dodání zákazíkovi.

Mikrologistika se zabývá log. řetězci uvnitř průmyslového závodu, mezi závody v rámci jednoho podniku nebo uvnitř provozního skladu. Jedná se o dílčí neúplné pojedí, v němž logistické řetězce nevedou až k zákazníkům.

Průmyslová logistika – koordinuje nákup, výrobu a prodej.

Obchodní logistika – velkoobchod zahrnuje hmotné řetězce vycházející z výrobních firem, zprostředkovávané dopravou a vstupující do velkoobchodu a dále řetězce propojující velkoobchod prostřednictvím dopravy (rozvoz zboží) s M0 prodejnami a informační řetězce spojené s těmito hmotnými řetězci.

Obchodní logistika může být prováděna i průmyslovým podnikem, který zahrnuje pouze nákup a prodej.

Dopravní logistika - optimalizuje pohyby zásilek po dopravní síti od místa a okamžiku jejich vstupu do sítě až po místo a okamžik jejich výstupu ze sítě. Dopravní logistika se zabývá koordinací a optimalizací prostorového rozmístění, kapacit a pohybů všech prostředků a zařízení.

Spojová logistika - zajišťuje co možná nejrychlejší a nejhospodárnější přenos signálů, např. telefonických hovorů.

Mezipodniková logistika se týká logistického řetězce; vně určitého podniku je spojena s opatřováním a distribucí.

Může však se jednat o celý komplex přepravních, manipulačních, skladových a dalších služeb zajišťovaný speditérem nebo specializovaným log. podnikem, který může převzít realizaci i té části log. řetězců v oběhu, kterou dosud zajišťoval vlastními prostředky průmyslový podnik. Pojednání o logistickém podniku pokračuje na str. 39.

Hmotný tok zahrnuje :

- event. přepravu základního materiálu, pomocného materiálu, surovin, polotovarů a výrobků od dodavatelů,
- příjem materiálu (dodávek),
- uskladnění materiálu,
- výdej materiálu,
- event. uskladnění hotových výrobků,
- event. expedice hotových výrobků,
- event. přeprava hotových výrobků.

Nehmotný tok zahrnuje :

- zjištování požadavků odběratelů,
- výhodnocení a zajištění dodavatelů,
- řízení zásob surovin,
- krátkodobé i dlouhodobé kapacitní plánování,
- řízení operativních log. činností,
- zabezpečování informací.

Porovnáním ostatních pojetí s makrologistikickým pojetí Logistiky, vyplýne, že všechna ostatní pojetí jsou dílčí a netoplná a nemohou vést k celkové optimalizaci logistických řetězců jako pojetí makrologistiké.[3]

2.2 CESTOVNÍ RUCH

2.2.1 HISTORICKÝ PŘEHLED

Před listopadem 1989 převyšovala požádavka nabídku ubytovacích kapacit. V terciární sféře sloužilo 10 % obyvatelstva. Ve srovnání s USA 21 % a ve Švýcarsku 19 %.[8]

Po roce 1989 došlo k zásadním změnám v domácím cestovním ruchu, kdy se expanzivně zvýšila nabídka služeb cestovního ruchu a tak se zvýšila dlouho neuspokojená požádavka po ubytovacích službách.

Ubytovací kapacity vznikaly např. z podnikové a závodní rekreace a začaly podnikat na tržních principech. V rámci těchto transformací došlo prakticky ke 100% nárastu ubytovacích kapacit. Jedná se však o kapacity, které jsou po technické stránce zastaralé a neposkytují odpovídající služby. Přispívá k tomu nedostatečná legislativa. Každý majitel rozhoduje o typu či kategorii svého zařízení.[8]

Mimo tyto přetrafované služby došlo k nárastu ubytování v soukromí.[6]

V roce 1990 připadalo 95,4 % tržeb od zahraničních hostů a existovalo v ČR 2 863 ubytovacích zařízení s celkovou kapacitou 196 637 lůžek. K největšímu růstu došlo u nejnižších kvalitativních kategorií */**.

V roce 1993 dochází k útlumu mimořádného zájmu zahraničních hostů a nadále tento zájem stagnuje. I přesto tvoří podíl cestovního ruchu na GDP 4 % a s cestovním ruchem je spojeno 8,4 % z celkového počtu pracovních míst.

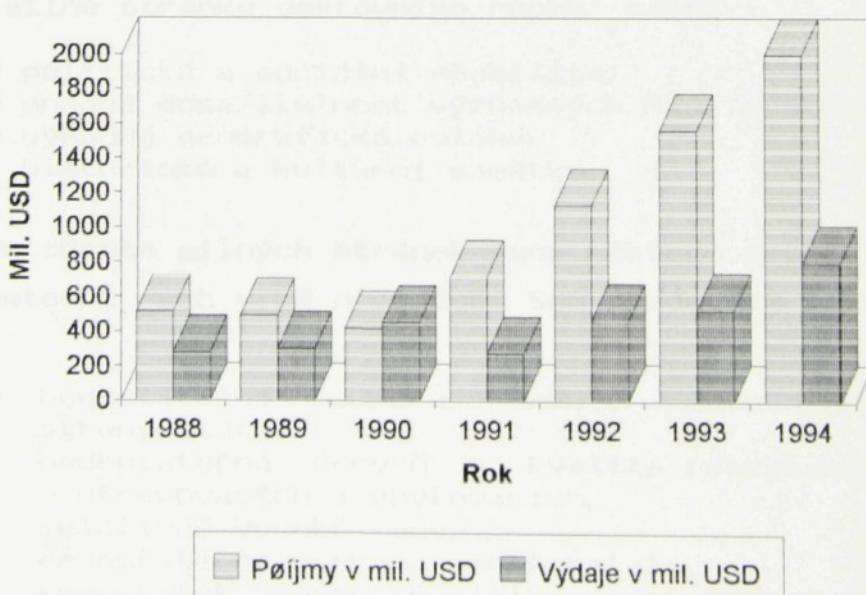
V roce 1994 dosáhly příjmy 2 000 mil. USD. Výdaje našich občanů v zahraničním cestovním ruchu dosáhly 800 mil. USD. Výdaje a příjmy od roku 1988 do roku 1994 jsou uvedeny v tabulce č.1. a porovnány na obr. č. 1.

Další vývoj bude ovlivněn celoevropským a celosvětovým trendem. Příjezd se např. stárnutí populace ve vyšších, rostoucí účast mladých lidí. Do roku 2 000 nezaznamená výraznější změny. Očekává se meziroční přírůstek 4 – 5 %. [8]

**Tab. č. 1 - Devizové příjmy a výdaje v cestovním ruchu v ČR
v letech 1988-94**

Rok	Příjmy v mil. USD	Index v % k roku 1988	Výdaje v mil. USD	Index v % k roku 1988	Saldo v mil. USD	Index v % k roku 1988
1988	514,30	100,00	278,40	100,00	235,90	100,00
1989	492,20	95,70	299,60	107,60	192,60	81,60
1990	418,50	81,40	454,70	163,30	(36,20)	(15,30)
1991	713,70	138,80	273,90	98,40	439,80	186,40
1992	1 126,10	219,00	466,80	167,70	659,30	279,50
1993	1 557,80	302,90	525,00	188,60	1 032,80	437,80
1994	2 000,00	388,90	800,00	287,40	1 200,00	508,70

Porovnání devizových příjmů a výdajů

Obr. č. 1

2.2.2 CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU

Současný stav cestovního ruchu v ČR lze charakterizovat následovně :

- oblast služeb cestovního ruchu je téměř plně privatizována,
- nabídka ubytovacích a stravovacích možností převyšuje poptávku,
- po privatizační euforii, kdy začali v cestovním ruchu podnikat neodborníci (herci, taxikáři apod.), začínají podnikat lidé z profese,
- postupně se stabilizuje kontrola nad podnikáním ze strany místních orgánů a finančních úřadů.

Zásobování je zpravidla prováděno nahodile, na základě okamžité ekonomické výhodnosti. Podnikatel by se měl snažit zapojit do informačních systémů, zásobovacích celků a rezervačních systémů.

Téměř 50 % všech hromadných ubytovacích zařízení představují hotely a pouhých 7% pensiony, 43% představuje ubytování v motolech, hotelech garni a v soukromí.[6]

Mezi silné stránky cestovního ruchu patří :

- * politická a sociální stabilita,
- * snadná dosažitelnost významných míst cestovního ruchu,
- * výhodná geografická poloha,
- * historické a kulturní památky.

Opakem těchto silných stránek jsou některé problémy, kterými je cestovní ruch v ČR provázen. Sem především patří:

- * nedostatečná podpora rozvoje cestovního ruchu ze strany státu,
- * nedostatečná úroveň a kvalita poskytovaných služeb – stravovacích a ubytovacích,
- * relativně vysoké ceny,
- * nedostatečná ochrana spotřebitele,
- * nedostatek vysoko kvalifikovaných řidičů a pracovníků.

2.2.3 ÚSPĚŠNOST PODNIKÁNÍ

Podnikání v cestovním ruchu má perspektivu. Jeho úspěšnost závisí na dvou základních faktorech :

- * na podnikatelských schopnostech,
- * na lokalizaci objektu.

Z hlediska efektivnosti lze v současné době podnikání v ubytovacích službách rozdělit do 4 skupin :

- v lázeňských místech, kde by podnikání nemělo být ekonomicky rizikové,
- v místech soustředěného cestovního ruchu s převažující zahraniční klientelou by nemělo být podnikání výrazně rizikové,
- v místech soustředěného cestovního ruchu s převažující domácí klientelou by nemělo být rizikové za podmínky modernizace zařízení,
- v místech cestovního ruchu regionálního významu je podnikání rizikové téměř vždy.[6]

T když cestovní ruch provází řada potíží a nedostatků, a má značné problémy s velkou fluktuací lidí, přesto patří mezi ta odvětví, která jsou pro ekonomiku země přínosem.[6]

2.2.4 KATEGORIZACE UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ

Dosud platný předpis ON 735412 – Kategorizace ubytovacích zařízení pozbyl platnosti a nový předpis, který by upravoval tuto problematiku, se státním orgánům nepodařilo vydat. Proto je zde uvedena kategorizace dle mezinárodních předpisů.

Vymezení pojmu

Hotel je ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty.

Hotel garni je ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty. Zabezpečuje rozsah služeb pro příslušnou třídu hotelu, avšak s omezeným rozsahem stravování (nejméně snídaně).

Motel je ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty. Slouží především k přechodnému ubytování motoristů, jímž je umožněno parkování v bezprostřední blízkosti motelu.

Pension je menší ubytovací zařízení minimálně s 5 pokoji pro hosty s požadavky na klidnější a útulnější prostředí, zpravidla s omezenějším rozsahem a nižší úrovní doplňkových a společenských služeb, včetně omezeného rozsahu stravování (nejméně snídaně), avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s odpovídající třídou hotelů. Penzion může být součástí objektu, který slouží jinému účelu.

Obecné zásady kategorizace

- Hotely a obdobná zařízení jsou zařazovány do pěti tříd.
- Třídy se značí 5, 4, 3, 2 a 1 hvězdičkou.
- Hotely garni a pensióny mohou obdržet maximálně 4 hvězdičky.
- Zařazení do odpovídající třídy se provádí na základě celkového dojmu ze zařízení, tzn. z jeho vybavení, služeb, nabídky a využití volného času.
- Uvedené požadavky na zařízení, vybavení a služby jsou pro danou třídu ubytovacího zařízení minimální. Tyto požadavky by mělo zařízení dané třídy splňovat spolu s dalšími požadavky na

1. polohu,
2. stav budovy a zařízení,
3. vhodné a dobré osvětlení veškerých místností,
4. čistotu,
5. vystupování, oděv a chování personálu,
6. vhodné složení okruhu hostů,
7. spokojenost hostů. [14]

3. PRŮZKUM TRHU UBYTOVACÍCH KAPACIT

Nejdřív, abych mohla řešit a vyhodnocovat požadavky pro vlastní návrh, seznámila jsem se blíže s danou problematikou přímo v praxi. Celkem jsem navštívila přes deset hotelových zařízení v Liberci a jeho okolí do vzdálenosti cca 20 km.

3.1. POSTUP VÝBĚRU

Hotelová zařízení jsem nevybírala náhodně. Vybírala jsem z různých hledisek, ale především z hlediska typu a velikosti, tak aby byly zastoupeny jednak malé hotely - KAROLÍNA, pensiony - ASTRA, tak i hotely mezinárodní úrovně - ZLATÝ LEV nebo hotely s dlouhodobou tradicí - JEŠTĚD. Tím jsem získala informace o jejich slabých či silných stránkách ve vyšší variabilitě a různorodosti.

Ovlivnilo mě několik dalších faktorů :

- * osobní známost,
- * doporučení,
- * poloha :
  - * dopravní dostupnost,
  - * vzdálenost,
- * informační publikace :
  - * Inform cestovního ruchu 95,
  - * Zlatá kniha pohostinství 95,
  - * Zlaté stránky (obsahuje nejvyšší zastoupení hotelových zařízení).

Navázání kontaktu :

- * kapacity v centru jsem jsem navštívila osobně a požádala o poskytnutí informací,
- * kapacity mimo Liberec jsem nejdřív kontaktovala telefonicky a poté jsem je navštívila v dohodnutém čase.

Z tohoto výběru se eliminovaly zařízení, kde majitelé neposkytli informace pro nedostatek času. Stalo se tak v hotelu Eden a Česká chalupa.

3.2 DOTAZNÍK PRO UBYTOVACÍ KAPACITY

Ve všech 10 hotelových zařízeních jsem se dotazovala podle předem připraveného dotazníku na dosavadní způsob řízení a současné problémy. Dotazník je rozčleněn do 14 oblastí podle činnosti. Má charakter navádějící. Neměl za cíl detailně zkoušet realitu, ale přiblížit činnost skutečnosti. Je zaměřen na následující oblasti :

- 1. POPIS HOTELU** – počet pokojů, restaurace, denní bar, terasa, bufet, kavárna, vinárna, herna, noční bar, diskotéka a pivnice.

Sportovní využití – sauna, otevřený bazén, krytý bazén, fitness centrum, masáž, tenisové dvorce, stolní tenis, golf, kulečník, lyžařský vlek a půjčovna sportovních potřeb.

Doplňkové služby – dětský koutek, opatrovatelská péče, praní prádla, kadeřník, kosmetika, směnárna, kulečník, solárium, denní tisk a trezor.

- 2. POPIS POKOJE** – počet lůžek,

– vybavení – TV, satelit, radio, Kabel Plus, telefon, sleva na děti, kuchyňský kout, balkon, minibar, přistýlka a jiné doplňky,
– zařízení – stáří vybavení, různorodost / stejnorodost vybavení pokojů.

- 3. Zásobování potravinami** – počet dodavatelů,

– množstevní rabat,
– způsob přepravy potravin,
– frekvence dopravy,
– průměrný počet denně
najetých km
– spokojenosť s dod. potravinami
ohledně – sortimentu,
– ceny,
– spolehlivosti dodávek.

- 4. Jídelní a nápojový lístek** – počet druhů jídel a nápojů
– a četnost jejich změn.

- 5. Vybavení kuchyně, nádobí** – firemní logo,

– postačující/nedostačující

- 6. Skladování** – způsob,
– počet skladů a jejich přibližná výměra.
- 7. Textilie** – nákup,
– praní,
– mandlování.
- 8. Udržování objektu** – malování,
– uklízení,
– opravy.
- 9. Propagace, marketing** – vizitky,
– katalogy,
– veřejné průzkumy.
- 10. Rezervace pokojů** – min. a max. dnů předem,
– placená/neplacená služba.
- 11. S čím máte největší potíže ?**
- 12. Co plánujete do budoucnosti ?**
- 13. Co byste ihned změnil, kdybyste se nemusel(a) mít ohled na výši nákladů ?**
- 14. Počet stálých zaměstnanců ?**

3.3 VLTIVY NA ZÍSKANÉ INFORMACE

Získané informace mají různou vypořádací schopnost. Záleželo s kým jsem navázala kontakt a na jeho :

- * časové situaci,
- * obavách z konkurence,
- * osobnostní typ z hlediska komunikace,
- * postavení v dané organizaci a z něho vyplývající pravomoce,
- * znalosti ohledně chodu zařízení.

■ Časová situace :

- doba pohovoru se pohybovala od 15 do 45 minut,
- délka ovlivňovala kvantitu informací (za kratší čas bylo zodpovězeno stejný nebo o něco nižší počet otázek obsažených v dotazníku).

■ Obavy z konkurence :

- tímto faktorem mohlo dojít ke zkreslení informací a tím k ochuzení kvality,
- vzhledem k tomu, že nebyly požadovány ekonomické údaje ani cesty vedoucí k jejich úspěšnosti, lze považovat tyto informace za zcela postačující.

■ Osobnostní typ z hlediska komunikace :

- rozhodovalo o kvantitě a kvalitě informací,
- byl-li člověk výmluvný, byla to výhoda, protože jsem obdržela víc zajímavých informací, než po kterých jsem se konkrétně tázala.

■ Postavení v dané organizaci a jejich pravomoce :

- bylo důležité, kdo informace poskytoval,
- souvislost je mezi velikostí zařízení resp. počtem zaměstnanců a postavením člověka, kterého jsem se dotazovala

- čím kapacitnější zařízení, tím nižší postavení v hierarchii organizace.

■ **Znalost ohledně chodu jejich zařízení :**

- tento poslední faktor se váže k délce pobytu v zaměstnání a

- navazuje na předchozí bod, kde lze vysledovat vztah mezi postavením v organizaci a znalostech ohledně organizace (čím vyšší postavení, tím se dají očekávat vyšší znalosti).

Při návštěvě jednoho zařízení byly informace nedostačující a málo objektivní. Při návštěvě již zmiňovaných deseti zařízení se neobjektivita snížila.

Souhrnně lze tyto informace považovat za věrohodné a z nich vycházet v dalších kapitolách (nákup, doprava, manipulace, skladování).

3.4 PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH UBYTOVACÍCH KAPACIT

Pension ASTRA

adresa : Hejnická 68

463 21 Liberec 31

tel. : --

Lokalizace : pension Astra sídlí na okraji Liberce v Krásné Studánce ve směru na Frýdlant. Objekt pro hosty byl vybudován v červnu 1994 připojením k rodinnému domku. S kapacitou 10 lůžek se řadí k menším pensionům, které nabízejí samostatnější a rodinný charakter.

Klientela : vzhledem k lokalizaci objektu v blízkosti hranic se SRN, často přijíždí hosté německé národnosti. Již jednou ubytovaní zákazníci se rádi vracejí.

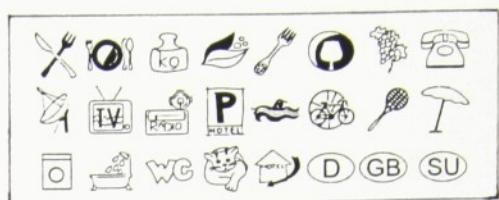
Potíže : nastávají o zimních měsících, kdy je malá návštěvnost a tím i nižší využití kapacity hlavně personální.

Plány : spočívají do vzdálenější budoucnosti v růstu doplňkových zařízení - sauna, minigolf, bazén.

Chata BOBEŠ

adresa : Rudolfov 61
tel.: 512 01 27

Lokalizace : Chata Bobeš se nachází v Rudolfově, přibližně 6 km od Liberce, v CHKO Jizerské hory. Objekt dříve vlastnil podnik Propagační tvorba Praha. Poté, co byl podnik zrušen, přešel do nového vlastnictví, které trvá již tři roky.

Klientela : převážně kolektivní návštěvnost, např. studenti, škola v přírodě, výcvikové kurzy a jiné skupiny.

Zajímavosti : přestože je chata lokalizována v atraktivním prostředí, majitel si stěžuje na nevýhodnou polohu z hlediska účelu ubytování, tj. využívání přilehlých prostor pro volný čas. K běžeckým dráhám, na vleky i do města je příliš daleko.

Plány : průběžně upravovat exteriér a interiér chaty a při výhodné nabídce prodat.

Hotel JEŠTĚD * * * * / * *

adresa : Horní Hanychov
460 08 Liberec
tel. : 340 21-3

Lokalizace : Restaurační a hotelové zařízení v televizní věži je umístěno na známém vrcholu Ještěd, který si zasloužil za toto dílo zvláštní ocenění Perretovu cenu Mezinárodní unie architektů. Realizováno bylo ve druhé polovině 60. let podle projektu architekta J. Hubáčka. Od roku 1993 je majitelem horského areálu Ještěd a dalších doplňkových zařízení firma JIZERA.

Klientela : převážu je zastoupení německé národnosti.

Potíže : jsou spjaty s malou návštěvností a starším vybavením pokojů.

Zajímavost : po vykácení lesů došlo k vyschnutí studně zásobující hotel, proto v současné době je voda čerpána na vrchol pomocí 60 m hlubokých vrtů.

Plány : cílem je doplnění příp. rekonstrukce areálu tak, aby vyhovoval nárokům všem návštěvníkům z celého světa na prahu 3. tisíciletí.

Chata JEŠTĚDKA * * *

adresa : Horní Hanychov
460 08 Liberec
tel.: 340 27

Lokalizace : horská chata Ještědka byla vybudována v sedle nedaleko vrcholu Ještěd s cílem dotvářet charakter již neexistujícího horského objektu Ještěd. Ještěd a Ještědka nyní mají stejného vlastníka - firmu Jizerka a.s.

Klientelu : nejhojněji zastupují turisti německé národnosti, kteří na svazích provozují (zimní) sporty.

Potíže : spočívají v odběratelsko - dodavatelských vztazích; přání je, aby byl dostatek sněhu v zimě, za kterým přijeli v zimě potenciální zákazníci.

Plány : v zájmu je budovat individuální image a příjemnou atmosféru, odlišující se od horského hotelu Ještěd.

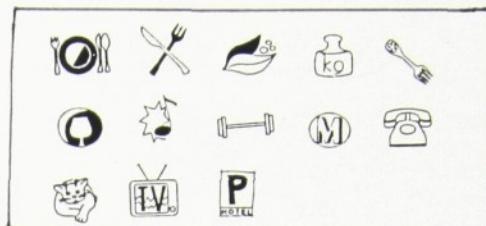
Zajímavost : Ještědka je starší než architektonické dílo Ještěd, při jehož stavbě zde byli ubytováni stavabní dělníci.

Pension KAROLÍNA * * *

adresa : Družcov 99

tel .: 961 05

Lokalizace : pension se nachází v Družcově přibližně 10 km jihozápadně od vrcholu Ještědu. Objekt pensionu slouží již 1 rok pro potřeby klidného ubytování. Byl zrekonstruován z bývalého hostince a zmodernizován.

Klientela : pension nabízí své služby široké klientele. Avšak převažují matky s malými dětmi z velkoměst, které přijíždějí do klidného prostředí relaxovat.

Potíže : majitel uvádí jako většina podnikatelů potíže v oblasti financí; stěžuje si na mrtvé sezóny a na kvalitu zásobování.

Zajímavosti : majitel hraje na všímavost. Pamatuje si, kde host nejraději sedá, co pije a pak po ránu ho může přivítat s již připravenou a oblíbenou snídaní či namíchaným nápojem.

Plány : majitel by rád rozšiřoval počet provozních jednotek a to za přispění kooperujícího podniku v problémové oblasti zásobení. Myšlenku na vznik logistického podniku podpořil.

Hotel ORION * * *

adresa : Jizerská 250

460 15 Liberec 15

tel.: 46 20 64

Lokalizace : hotel Orion pokračuje ve službách po bývalé podnikové rekreaci podniku Čokoládovny Orion Praha. Nachází se na úpatí Jizerských hor na cestě mezi Libercem a Rudolfovem.

Klientela : lidé na pracovních cestách, sportovně zaměřená a přitom neskrivená (1 nocleh stojí 1450 Kč).

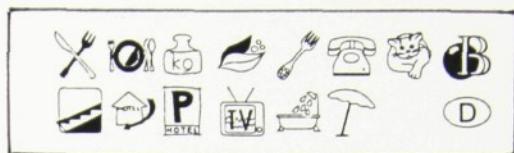
Potíže : jsou způsobeny špatným poštovním spojením a nízkým stavem zaměstnanců. Oba tyto nedostatky souvisí s odlehlostí objektu od obytných zón.

Plány : vybudovat fit-centrum s cílem dál rozšiřovat sportovní komplex s přáním personálu zajistit výšší návštěvnost.

Pension ROSA * *

adresa : Sportovní 354
463 13 Liberec 23
tel.: 346 18

Lokalizace : Pension s kavárnou se nachází u dálničního příjezdu Praha - Liberec - hraniční přechod Hrádek n. N. nebo Varnsdorf. Maximální ubytovací kapacita pensionu je 52 míst. V minulých dobách sloužil jako podniková rekreace.

Klientela : charakter pensionu zve k pobytu zákazníky hromadných turistických zájezdů, rodiny s dětmi a jiné zájemce.

Potíže : majitelka se potýká s problémy týkající se personálu v návaznosti na finance.

Plány : zvýšit kvalitu ubytování modernizací pokojů a vybudovat sportovní komplex pro oddychový čas.

Hotel VALDŠTEJN * *

adresa : Růžodolská 74
460 11 Liberec 11
tel.: 42 44 63-5

Lokalizace : Hotel Valdštejn leží nedaleko centra města. Budova hotelu je vystavěna v rázu valdštejnských domků z období 30 leté války za vlády Albrechta z Valdštejna. Tuto dobu vystihuje také interiér hotelu, kde je možno se pohodlně ubytovat nebo využít služeb dvou restaurací – stylová Valdštejnská krčma a hotelová restaurace.

Potíže : vyvstávají ve vzájemných personálních vztazích.

Plány : vybudovat zimní zahradu.

Zajímavost : zákazníkovi lze splnit v jistých mezích vše, co si přeje a to v rámci jednoho zařízení.

Hotel U JEZÍRKA * *

adresa : Masarykova 436

Liberec 1

tel. : 42 42 21

Lokalizace : hotel U Jezírka je starší zařízení, které v bylo v roce 1990 převedeno do soukromých rukou a následně zmodernizovano. Nachází se v centru města v blízkosti botanické a zoologické zahrady.

Klientela : za svou více jak 65 letou působnost si našlo cestu hodně stálých zákazníků z řad zahraničních turistů a lidí na pracovní cestě – dealeri, obchodní cestující, obchodní zástupci.

Nedostatky : podle vlastních slov vězí v nedostatečně flexibilních službách vůči zákazníkovi a stálé potíže s velkou fluktuací lidí.

Plány : vyplývají z nedostatků, které hodlají napravit zvýšením kvality služeb – přizpůsobením se přání zákazníka.

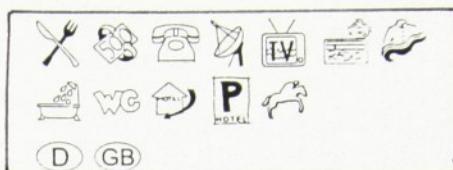

Hotel ZÁMECKÁ KONÍRNA * * *

adresa : Tanvaldská 49

Vratislavice n. N

tel. : 462 937

Lokalizace : Hotel Zámecká konírna se nachází na okraji města.

Potíže : v návaznosti na finance a personál.

Zajímavosti : hotel na přání zajistí výjížďky městem v kočáru, výuku jízdy na koních, ale i povede zimní lyžařské kurzy.

Plány : koupit nemovitost (budovu a přilehlé pozemky) a následně vybudovat relaxační zařízení pro doplnění zákaznických služeb.

3.5. TABULKA HODNOCENÝCH ZNAKŮ

Tabulka č.2 je sestavena
na základě údajů zjištěných
z dotazníku.

Zahrnuje otázky týkající
se zabezpečování zásob,
zařízení objektu související
s tokem zboží,
udržováním objektu a
marketingových činností.

Souhrn a zhodnocení zjištěných údajů o ubytovacích kapacitách

Tab. č.2

UBYTOVACÍ ZAJÍZDENÍ	Počet dodavatelů	Množství rabat	Způsob přípravy	Počet dodávek za den	Počet km srovnávání	PO TRAVINAMI		TEXTIL	SKLADY	UDRŽOVÁVÁNÍ OBJEKTU	MARKETING		REZERVACE	POČET DRUHU Nápojů	Počet stálých zamestnanců						
						Spojitost	centy				Počet	Výměra v m	Malování	Úklid	Opravy						
ASTRA	3	A	V	2	60	9	9	slabý doč.	V	3	11	-	denní	C	A	A	14 dní 1 rok	29	16	1	
BEBEŠ	8	A	V	2	60	3	1	Vlastní výr.	C	4	194	1-2x rok	denní	V	A	A	-	1/2 roku	18	20	3
JESTĚD	17	A	K	4	80	8	9	*	C	4	115	-	denní	V	A	N	3 dny	-	-	54	40
JESTĚDHA	20	N	K	2	120	3	5	slabý doč.	C	3	40	-	denní	V	N	A	jen písma	30	20	3 až 5	
KAROLINKA	8	N	V	17	192	1	1	slabý nákup	V	3	37	1-2 x rok	denní	C	N	N	3 dny	-	-	50	1
ORION	9	A	K	14	100	7	9	slabý doč.	C	6	280	1-2 x roky	denní	V	A	A	-	1 rok	60	60	13
ROSA	7	A	K	2	*	7	7	nákup	C	5	60	1-2 x roky	denní	V	A	A	-	ročně	63	35	12
VALDŠTEJN	25	A	K	5	*	6	9	Vlastní výr.	V	3	130	-	denní	V	A	A	1 den	1 rok	65	117	24
UJEZDÍKA	20	N	C	7	*	7	4	slabý nákup	C	3	50	1-2 x roky	denní	V	A	N	-	1 měsíc	-	45	20
ZAMECKA KONIFERA	5	N	K	7	100	9	3	C	C	6	132	1-2 x rok	denní	C	A	A	1 rok	-	43	53	13
Colhem 122	60% AHO	60%	Vlastní	Colhem 62	Colhem 112	Prum. 5,2	Prumet. 5,7	Prumet. 6,5	Prum. 1,44	Colhem 1445	70% V	90% A	80% A	70% N	10% C	10% N	10% H	20% N	Plum. 44	Plum. 47	Plum. 13
Colhem 122	60% AHO	60%	Vlastní	Colhem 62	Colhem 112	Prum. 5,2	Prumet. 5,7	Prumet. 6,5	Prum. 1,44	Colhem 1445	70% V	90% A	80% A	70% N	10% C	10% N	10% H	20% N	Plum. 44	Plum. 47	Plum. 13
Plum. 12,13	40% ME	10%	Cluj	Plum. 10,2	Plum. 6,2	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

4. LOGISTICKÝ PODNIK

Logistický podnik zajišťuje úkoly mezipodnikové logistiky, tj. části logistických řetězců vně určitého podniku propojující jej s dodavateli a s odběrateli.

Ve fázích zásobování výrobce zajišťuje :

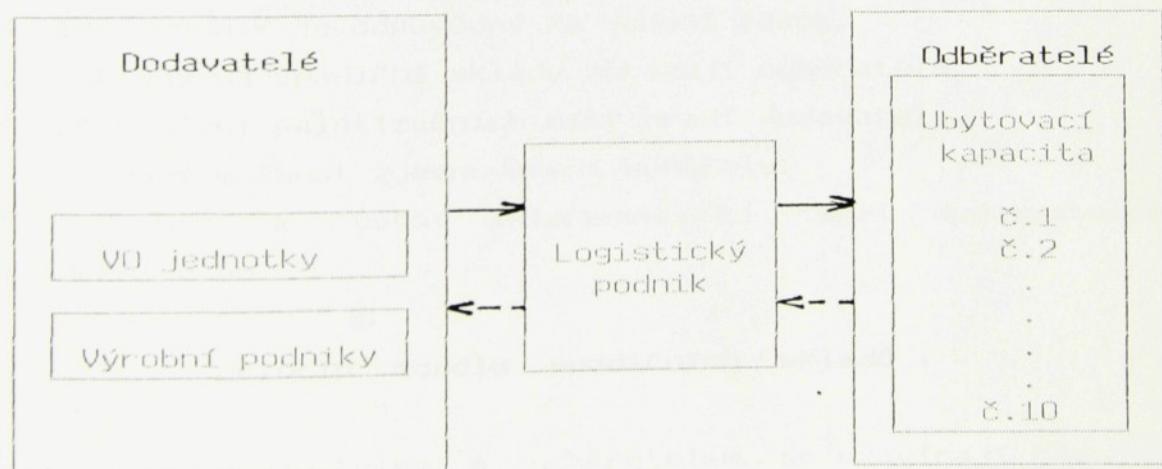
1. přepravu materiálu a zboží,
2. příjem materiálu a zboží,
3. uskladnění materiálu a zboží,
4. výdej materiálu a zboží (komisionářská činnost, balení).

Ve fázích distribuce výrobce zajišťuje :

1. výstupní kontrola, balení,
2. uskladnění hotových výrobků,
3. expedice hotových výrobků,
4. přeprava hotových výrobků [4].

Činnosti spojené se zásobováním a distribucí provádějí logistické podniky, které kooperují s **výrobními podniky**.

Činnosti spojené pouze se zásobováním provádějí logistické podniky kooperující s **podniky v terciární sféře**, kde výstupem je služba. Schéma, na příkladě ubytovacích služeb, je uvedeno na obr. č. 2.

Obr. č. 2

→ materiálový tok
↔ informační tok

Nákup z V0 jednotek by měl být omezen, aby nevznikl přebytečný článek v materiálovém řetězci.

4. 1 ŘÍZENÍ ZÁSOB

Spediční sklady se začínají aplikovat v případech, kdy dochází k přímému synchronismu zásobování se spotřebou. Speditér omezuje nepravidelnost v zásobování vzniklou :

- velkými prostorovými vzdálenostmi dodavatele od odběratele,
- rozmanitostí sortimentu,
- výrobní strukturou dodavatele.[1]

Řízení zásob lze rozčlenit do dvou základních skupin :

- skladování,
- přepravu.

4.1.1 SKLADOVÁNÍ

Zásady pro vytvoření modelu spedičních skladů :

1. na jeho vývoji by se měli podílet odběratel, dodavatel a log. podnik,
2. dobrovolná účast,
3. log. podnik musí mít důvěru z obou stran,
4. log. podnik je odpovědný za vedení zásob,
5. náklady na spediční skladu uhradí odběratel,
6. překročení paletizačních míst hradí dodavatel,
7. hledají možnost zjednodušení kontroly,
8. dochází k vyšší informovanosti mezi dodavatelem a odběratelem.

Princip modelu spedičních skladů :

- * mezi dodavatelem a odběratelem se uzavírají rámcové dohody,
- * dodávky probíhají do expedičních skladů a to na bázi odvolávek odesílaných přímo dodavateli,

- * zboží bezprostředně požadované se odvolává odběratelem prostřednictvím dálkového přenosu dat ze spedičního skladu,
- * úkol speditéra je, aby požadované zboží spravoval a dodával je odběrateli konceptem JIT,
- * pro účely fakturace zboží odebraných odběratelem ze spedičního skladu se zřizují sběrné účty.

Speditér vykonává v tomto modelu funkci přeježdky zboží, vyřizování dovozních formalit, skladování a vedení zásob, komisionářské správy a dodání podle objednávky a taky poskytování informačních služeb.

Výhody pro odběratele :

- * není třeba investic na budovy a zařízení,
- * není třeba kvalifikovaného personálu,
- * omezí se kolísání vytíženosti kapacit při výskytech nákupních špiček, které vzniknou např. z důvodu sezónních období (log. podnik konsoliduje výkony),
- * skladování, dopravu různých subjektů, a tak může dosahovat nižších nákladů.

Nevýhoda pro odběratele :

- * určitá závislost, která vzniká vybudováním dlouhodobých kooperativních vztahů a kdy nelze ovlivňovat investiční rozhodování.

Současný trend se ubírá ke kooperativnímu řešení s log. podniky.[1]

Podniky vidí potenciál pro zvyšování efektivnosti v tom, že přenechají mezipodnikové činnosti podnikům, které jsou k tomu určeny a tím sami mají možnost se specializovat v hlavních činnostech, pro které vznikly.

4.1.2 PŘEPRAVA

Logistický podnik nakupuje potřebný sortiment a množství zboží a po vytvoření jednotlivých komisek zajišťuje jejich přepravu do místa určení.

Pro optimalizaci přepravy se sledují tyto cíle :

- * koncentrovat maximální počet jednotlivých zásilek na dané nasazené dopravní prostředky,
- * snížit počet vstupních vozidel a jejich zmenšení,
- * snížit dopravní náklady,
- * zjednodušovat přepravní doklady,
- * snižování zásob oběžných prostředků.

Výhody pro odběratele

- * menší počet přepravců,
- * zjednodušení příjmu zboží,
- * menší dopravní náklady,
- * ohrazená zodpovědnost.

Výhody pro log. podnik

- * stabilní plány termínové a objemové,
- * jisté příjmy,
- * vysoké využití kapacit.

Zasílatelská firma musí být kvalifikovaná pro to, aby zvládla požadavky na absolutní dodržování lhůt, krátké doby přepravy. Dále musí zajistit plynulou spolupráci mezi zpracováním objednávek, odbavovacích dodavatelsko - doručovatelských služeb, překladišti, dálkové dopravy.

Je proto nutné mít k dispozici moderní techniku k zajišťování přenosu dat.

Pro bezporuchovou provozní činnost systému oblastních zasílatelů je třeba předem zadat informační toky a s nimi spojené časové výkony, které se musí dodržovat.

Dohoda o provedení výkonů s oblastními zasílateli obsahuje :

- * stanovení formulářů pro přepravu,
- * technické vybavení vozového parku,
- * nasazení speciálních nákladních vozidel,
- * výměnné podmínky pro palety,
- * provozování a udržování informačního systému pro zásilky, které se nacházejí v tranzitu.[1]

5. NÁVRH LOGISTICKÉHO PODNIKU V OBLASTI ZÁSODOVÁNÍ

Řízení zásob je pro aktivitu logistického mixu důležité, protože zásoby mohou představovat 25 až 40 % z celkových logistických nákladů. Zároveň mohou být významné z hlediska vázanosti kapitálu a pro firmu tím životně důležité. Proto je třeba zkoumat, jakou roli hrají zásoby v podniku a věnovat se i jejich kontrole.

Starší filozofie zásobování "za každou cenu" je překonána a nová strategie zásobování se vyznačuje tím, že nákup má významný podíl na hospodářském výsledku podniku a že je nutné tuto funkci řešit logisticky.[7]

Hlavní úkoly zásobování :

■ nákupní úkoly

1. průzkum nákupního trhu :
  - * poskytnout informace pro volbu dodavatele,
  - * stanovit substituční zboží,
  - * získat základ pro optimální opatřování,
2. otevření a uzavření nákupního jednání,
3. hodnotová analýza,
4. správa nákupu :
  - * vyřizování objednávek,
  - * určování odvolávek.

■ správní a fyzické úkoly spojené s toky zboží

- zásobovací logistika :

1. přejímká, kontrola zboží,
2. skladování a správa skladů,
3. vnitropodniková doprava,
4. plánování, řízení a kontrola hmotných a informačních toků.[1]

5.1. NÁKUP

5.1.1. PRŮZKUM NÁKUPNÍHO TRHU

Pod tímto pojmem se rozumí systematická a metodická činnost vyhledávání, získávání a zpracování informací, které získává podnik o nákupném trhu.

Výzkum trhu probíhá ve 4 fázích

- určení potřeby informací,
- vyhledání informací,
- získání informací,
- zpracování získaných informací, které dál mohou vést pro rozhodování.

5.1.2 HODNOCENÍ A VÝBĚR DODAVATELŮ

V těchto krocích zásobování se objeví potenciální dodavatelé a z nich se vybírají ti, kteří se z hlediska podniku jeví nejvýhodněji. Předpokladem optimálního rozhodnutí je existence volby mezi více alternativami.

Při hodnocení dodavatele je nejdůležitějším hlediskem jeho výkonnost. Kromě výkonu zásobování se též přihlíví k jeho nabídce tržních výkonů komplexně a ke struktuře nákladů.

Zásadní význam pro kvalitu výběrového rozhodnutí má především počet a druh kritérií:

- * cena,
- * dodací lhůta, spolehlivost dodací lhůty,
- * jakost výrobků,
- * dodací podmínky,
- * dodací kapacita,
- * jednotky balení a druh obalu,
- * geografická vzdálenost.

Celkové bodové ohodnocení se získá tak, že každému kritériu se přiřadí individuální váha a ta se vynásobí počtem bodů daného kritéria, který vystihuje do jaké míry je vlastnost splněna. Nakonec se všechny součiny sečtou a tím se dosáhne celkové hodnocení dodavatele.

Další otázkou je, kolik dodavatelů si vybrat?

Na začátek je vhodné jich zvolit více 3–4, pak počet redukovat, neboť je prokázáno, že prostřednictvím jedno- nebo dvouzdrojového zásobování, dlouhodobých smluv a vytvořením partnerských vztahů s dodavateli lze snížit stavy zásob, zvýšit jakost a tím i redukovat celkové náklady.[1]

V průběhu podnikání se bude nadále zjišťovat vhodnost dodavatele pomocí permanentních analýz a to tak, aby pracovní časy vynaložené na vyhodnocování a výběr strategie zásobování byly přiměřené k poměru mezi ekonomickou efektivností a úspěšností zásobovacího rozhodnutí.[1]

5.1.3 SPRÁVA NÁKUPU

Při nákupu zásob se musí vycházet ze stavu zásob a na základě objednávek od odběratelů. Nákup zásob se má řídit tak, aby ve skladech nevznikaly nadbytečné nebo nedostačující zásoby, které by vyžadovaly větší skladovací prostor, vznikala by větší možnost ztrát a škod znehodnocením a velká vázanost peněžních prostředků.[13]

Objednávky – slouží pro zadávání požadavků na zboží dodavateli, jakmile se u odběratele vyskytnou skutečné objednávky od zákazníků.

Z hlediska času se rozlišují podle 3 rovin :

1. **rámcová dohoda**, která se vztahuje na dobu 12 měsíců. Obsahuje vymezení předpokládaných kapacit a sortimentní skupiny na čtyrtletní bázi. Vymezují se požadavky na jakost. Průběžně se aktualizuje.

2. **Rámcový kontrakt** se uzavírá zpravidla na tři měsíce a každý měsíc se aktualizuje.

3. **Přímá odvolávka** je jednostranně určována odběratelem a je založena na bázi množství, dodací lhůty a místa dodání.

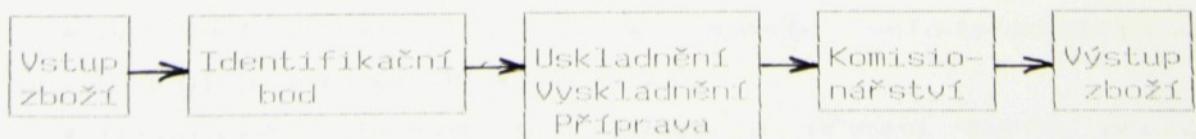
Umístění dodavatelů v provozní blízkosti odběratelů je výhodné z hlediska zásobování metodou JIT. Tuto metodu poměrně nepříznivě ovlivňuje mnohotvárnost sortimentu, k jehož zabezpečení je třeba více dodavatelů, kteří by byli ochotni metodu JIT brát na vědomí.

Obsah objednávkové smlouvy :

- * specifikace sortimentu a jakosti,
- * plán předzásobení a plán dodávek (již uvedené 3 úrovně),
- * fixní ceny po 3 měsíce a smluvní penále při nedostatečné výrobě a zpoždění dodávky,
- * slib zachování tajemství,
- * všeobecné nákupní podmínky.

5.2. SKLADOVACÍ SYSTÉMY

Schéma struktury skladovacího systému :

Obr. č. 3

5.2.1 PŘÍJEM ZBOŽÍ

Organizace a řízení dodavatelských činností na vstupu zboží patří k významným prvkům v okruhu zásobení.

Příjem dodávek zboží probíhá v následujících krocích :

- prověření shody objednávky a dodávky z hlediska správnosti zboží, množství a smluvně lhůty,
- uvolnění příkazu k vyložení zboží na určitém vykládacím pracovišti. Kontroluje se chybějící množství a možné poškození, aby se dalo zachytit v dodacích dokumentech,
- dále navazují činnosti - přesný odpočet, měření nebo vážení dodaného množství. Kromě dodacích dokumentů mají být k dispozici nevyplněné kontrolní soupisky, kam se zapisuje skutečný stav dodávky.
- po úspěšném vybilancování vstupní soupisky s dodacími doklady je možno zásilkou uvolnit k převzetí a deklaraci a k předání na vedoucí pracoviště pro řízení zásob (výpočetní středisko).

Tím je vlastní vstup zboží ukončen. Materiál je třeba označit a připravit pro další přepravu do skladu nebo přímo k odběratelům.

Činitelé při příjmu zboží ovlivňující náklady :

- * stav, forma a hmotnost vstupujícího zboží,
- * časové rozložení zásilek, které určuje dopravní a personální kapacity,
- * velikost a uspořádání budov, staveb, skladovacích ploch, manipulačních a kancelářských ploch,
- * technické vybavení pro pohyb a přesun zboží, procesy kontroly a operace spojené s vybalováním.

Vykonávání funkcí příjmu zboží bude probíhat centrálním způsobem,

- * aby manipulační zařízení bylo lépe využitelné a
- * aby zkoušení dodávky bylo organizačně samostatnější.

5.2.2 VNITROPODNIKOVÁ DOPRAVA

Vnitropodniková doprava slouží k přepravě materiálu uvnitř podniku – pro vstup zboží do skladu a – ze skladu k expedici.

5.2.2.1 *FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ NÁVRH*

Klíčové vstupní údaje, které jsou důležité při řešení problému manipulace se zbožím, jsou :

P - produkt, zboží a jejich klasifikace podle hlavních fyzických znaků : 1. rozměry – délka, šířka, výška,
2. váha,
3. tvar – plochý, zakřivený, kompaktní,
neprvnídelný,
4. nebezpečí poškození – křehký, jedovatý,
korozní,
5. nestálý, lepkavý, mokrý.

Q – kvantita, obrat zboží; kolik se toho bude přemisťovat ?

R – reprodukční proces, směr a trasa dopravy řeší, kam se to bude přemisťovat ?

S – služby – sledování stavu zásob, vyřizování objednávek.
Pomocí čeho se to bude přemisťovat ?

T – časové údaje a operační časy odpovídají na otázku : Kdy se to bude přemisťovat ?

5.2.2.2 NÁVRH MANIPULAČNÍCH METOD

P - označuje produkt, materiál, který má největší vliv na volbu manipulačních metod

Přepravované skupiny položek potravinového zboží :
(manipulační jednotky)

- * přepravky s plnými a prázdnými láhvemi,
- * pečivo v umělohmotných přepravkách,
- * paletované zboží (sypké zboží balené v kompaktních jednotkách, drogisticke zboží v papírových krabicích),
- * mražené zboží v papírových krabicích,
- * ovoce a zelenina v dřevěných přepravkách a papírových krabicích,
- * maso a uzeniny v umělohmotných přepravkách.

Dále je potřeba zboží rozčlenit do několika skupin, podobajících se v nějakém charakteristickém znaku.

Skupiny potravinového zboží se stejnými nebo podobnými znaky

- * přepravky s láhvemi - dbát na opatrnost, zakládat na začátku skladu,
- * mražené a chlazené zboží - maso, uzeniny, mléčné výrobky a jiné zboží podléhající rychlé zkáze,
- * ostatní zboží - pevné s kompaktním tvarem.

Q - značí množství, objem připadající na celou sérii.

Druhy materiálu, vyskytující se ve velkých množstvích jsou manipulovatelné jinými způsoby než ty, které se vyskytují v menších množstvích. Od jednotlivých jednotek potravin se očekává, že budou v pevném stavu a balené tak, že se dílčí jednotky nebudou dále členit na menší objemová množství např. rozvažováním a odličováním.

Množství expedovaných jednotek závisí na požadavkách odběratelů, kteří také přímo ovlivňují množství jednotek vstupujících do tohoto podniku a jednotek tvořících pojistné zásoby.

R - značí reprodukční proces, směr a trasu dopravy.

Při návrhu dispozice je nutné přihlédnout :

- * kde je místo nakládky a vykládky a
- * s jakými plochami se počítá ?

K rozboru pohybu zboží poslouží již předtím zjištěné vlastnosti skupin zboží, následně navrhnutý typ skladovacího systému, trasy a intenzita toku = množství materiálu přepravovaného za jednotku času. Frekventovanost určitých tras se vyznačí barevně.

Vhodný je direktní způsob, kdy materiál se dopravuje k místu určení po co nejkratší cestě. Při velké intenzitě toků a malé vzdálenosti je tento systém nejvýhodnější. Pro direktivní způsob manipulace vyhovuje nízkozdvížný vozík s otočnými vidlicemi.

T - činitel času označuje pravidelnost, naléhavost manipulačních operací. Odhadem v návaznosti na zjištěné údaje se denně vypraví 12-14 zásilek k odběratelům a k tomu přiměřené množství dodávek se přijme do skladu. Odpovídající počet manipulačních zařízení se odhaduje na 2-3.

Návrh na počet a druh manipulačních zařízení je předběžný a dál je nutné návrh detailněji řešit. (121)

5.2.3 SKLADOVÁNÍ

Ve skladovém hospodářství jsou důležité pružné skladové systémy, rychle reagující na objednávky a snadno se přizpůsobující častým změnám v sortimentu a v množství jednotlivých skupin zboží.[3]

Udržet určitou úroveň zásob v současnosti, kvůli budoucí poptávce, vyžaduje určitou vázanost kapitálu v organizaci. Ideální by bylo, kdyby nabídka a poptávka byly koordinovány tak, aby zásoby nebyly vůbec potřeba. To se v našich ekonomických podmírkách nemůže stát. Je nutné udržet určité množství jako zásoby, které zaručuje dostupnost zboží a minimalizuje celkové náklady na výrobu a distribuci.

Skutečností je, že zásoby mají několik výhod :

- * přinášejí úspory v dopravě,
- * odstraňují nejistotu v poptávce,
- * kompenzují výjimečnou situaci.[1]

5.2.3.1 Úkoly skladu

Úkolem skladu je ekonomické sladění rozdílně dimenzovaných toků. Mezi hlavní motivy patří :

- * **vyrovnávací funkce** při vzájemně odchylném materiálovém toku a materiálové potřebě,
- * **zabezpečovací funkce**,
- * **kompletační funkce** pro tvorbu sortimentu,
- * **spekulační funkce** vyplývající z očekávaných cenových zvýšení na zásobovacích trzích,
- * **zušlechťovací funkce** např. sušení, zrání.[1]

5.2.3.2 Návrh skladu

Návrh druhu skladu

Bude se jednat o externí sklad z hlediska stanoviště a krytý objekt kvůli povětrnostním podmínkám s vhodným nátěrem na oknách, neboť potravinářské zboží vyžaduje uskladňování v tmavých prostorách. Pro odběratele je zařazen jako vstupní, tj. zajišťující vstup zboží do jejich zařízení.

Návrh typu skladu

Různé druhy zboží vyžadují různé skladovací podmínky, proto musí být sklad rozčleněn do několika částí :

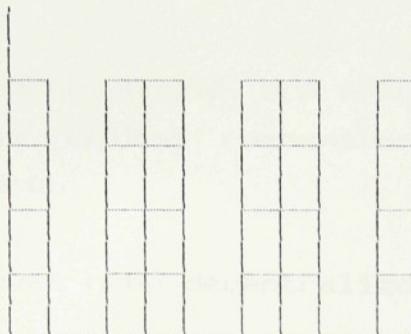
- * sklad rychle se kazícího zboží – chladicí a mrazicí boxy pro uskladňování masných, rybích a mléčných výrobků,
- * sklad suchých potravin pro pečivo, mouku, cukr a podobné zboží,
- * sklad brambor, ovoce a zeleniny,
- * sklad piva, vína a ostatních nápojů,
- * sklad obalů.

Při skladování potravin se musí dodržovat předpisy o skladování zboží, aby se nesnižovala biologická hodnota a potraviny nemohly podléhat zkáze.

Vlivy, které při skladování působí na jakost zboží :

- **klimatické vlivy** (teplota, relativní vlhkost, sluneční záření a působení kyslíku),
- **manipulační vlivy** * zboží se nesmí uskladňovat přímo na podlaze, v blízkosti topných těles,
  - * zboží se uskladňuje metodou FIFO tzn. že došlé zboží se zarovnává za stávající zásobu a taťko zásoba se expeduje přednostně,
  - * nadpisy a záruční lhůty na zboží musí být viditelné,
- **biologické vlivy** zahrnují působení mikroorganismů,

Při rozhodování, zda-li použít řádkové nebo blokové skladby, se opět vychází ze skladovaného sortimentu a navrhovaného manipulačního prostředku. Potraviny mají velký počet druhů, proto je nutné zajistit snadnou přístupnost. Záleží také na výši obrátkovosti. Nabízí se řešení pro řádkové stohování (obr. č. 4)

Obr. č. 4

Výška stohování závisí :

- * na disponibilní výšce skladu,
- * na zatížitelnosti nejspodnějších skladových jednotek,
- * nosnosti podlahy,
- * dopravně technických hledisek.

Pro křehkost potravinářského sortimentu nelze provádět vysoké stohování. U kartonu s láhvemi a nebo drogistického zboží bude možné vyšší stohování, aby se lépe využil prostor skladu.

Paletované zboží se bude uskladňovat v paletových regálových skladech. Obsahuje nositele uložení, na které se osazují ložné jednotky. U tohoto typu je možné přizpůsobení konkrétní výšce palety. Stavební výška zařízení je do 7 metrů.

Pro uskladnění a vyskladnění se nasazují vidlicové zvedací vozíky a ruční zdvížné vozíky. Vidlicové zvedací vozíky vyžadují větší šíři chodby a to vede k horšímu využití ploch.

Na druhou stranu se tento typ skladování vyznačuje vysokou flexibilitou (schopnosti se přizpůsobit měnící se struktuře sortimentu), snadným přístupem ke všem druhům skladovacího sortimentu, dobrou možností komisionářství, dobrá kontrola stavu zásob a také středním rozsahem investic.

Tento typ je vůbec vhodný pro potravinářský sortiment, který se vyznačuje velkou rozmanitostí a velkým počtem jednotek na jeden druh.

Centralizovat nebo decentralizovat sklady ?

Ve prospěch centralizace se hlásí důvod bezprostřední blízkost odběratelů, kterou se eliminují dlouhé přepravní trasy a tím podmíněně vysoké dopravní náklady.

Centrálním skladem lze dosáhnout racionalizace v investicích skladovacího zařízení a manipulačních prostředků, protože lze zařízení více využívat. Rozsah skladování v centrálním skladu zpravidla vyžaduje, aby se úkoly rozvrhovaly na větší počet pracovních sil. Tím se ale stříží ustanovení odpovědného pracovníka.

Počet skladů

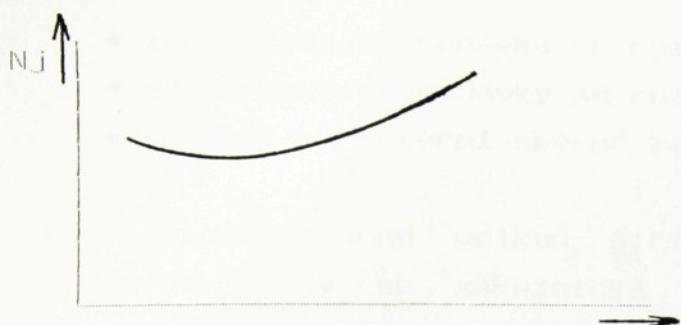
Existuje ekonomická závislost mezi **počtem skladů** a **náklady na materiálový řetězec**, jehož články tyto skladů jsou. Je nutné odstranit dvoje pojistné zásoby u dodavatele a u odběratele. Odstranění těchto zásob u odběratele znamená zrušení jednoho zbytečného skladového článku a tím zlevnění materiálového řetězce.

Zde platí, čím větší je počet skladů :

- * tím vyšší jsou jednotkové náklady spojené s udržováním zásob ve skladech (tyto zásoby jsou nutné a nelze se bez nich při zásobování odběratelů obejít),

- * tím dražší je přeprava zboží z výroby nebo VO do skladů,
- * tím levnější je rozvoz zboží ze skladů k odběratelům, neboť je kratší rozvozní vzdálenost.

Toto fakta způsobují, že přílišné snížení skladů, nemusí vést ke snížení jednotkových nákladů na materiálový řetězec. Uvedeno na obr. č. 5.

Obr. č. 5

počet skladů

5.2.4 KOMISIONÁŘSKÉ SLUŽBY

Komisionářské činnosti zahrnují výkony spojené se složením určitých dílčích množství z připravovaného celkového množství na základě informací o zadaných potřebách.

5.2.4.1 Základní funkce

Postup komisionářské činnosti probíhá v těchto krocích :

1. příprava informací o potřebách,
2. příprava skupin sortimentu,
3. odběr dílčích množství,
5. přeprava zboží od přejímky k místu expedice,
6. příprava dílčích množství odebraných zásilek.

1. Příprava informací o potřebách

Příprava informací o potřebách probíhá na základě doručených objednávek do centrálního skladu. Objednávky zákazníků se skládají z řady položek, které jsou předmětem komisionářského zpracování. Lze třeba způsoby transformovat zákaznické objednávky na komisionářské :

- * zákaznická objednávka se rozšiřuje,
- * zákaznické objednávky se rozloží,
- * sestaví se interní sběrné zakázky.

Pro předpokládanou velkou šíří sortimentu vyhovuje první metoda, kdy se zákaznická objednávka rozšiřuje o určitá skladovací data. Tyto doklady zároveň mohou posloužit jako dodací listy. Tento způsob předpokládá sekvenční komisionářství, tj. jednotlivé položky se zpracovávají postupně za sebou.

2. Příprava sortimentních skupin

Zboží může být ve skladech ukládáno buď na určitých místech nebo nahodile podle výskytu volných regálových ploch. Nasazením počítačů lze tento způsob snadno realizovat, protože je možno ve skladu existující zboží kontrolovat a přiřazovat k určitým místům skladování prostřednictvím snímacích polí. Tyto informace se dále předávají řídícímu počítači tak, že při přejímcе zboží okamžitě najíždí do prázdné regály.

Zboží s velkým a rychlým obratem, v navrhovaném podniku – mouka, brambory, pečivo, nápoje, se umístí v blízkosti místa expedice, aby se dosáhlo rychlejšího komisionářského zpracování.

3. Odběr dílčích množství

Technika odběru závisí na typu skladu a na skladovaném zboží. Vyhovuje statické nasazení zaměstnanců, tzn. že komisionářské síla se pohybuje ke zboží. Výhody spočívají v tom, že je možné vyřizování spěšných objednávek, všechny položky mají přímý přístup a lze je realizovat při nižších investičních nákladech.

Pro ušetření času je vhodné zvažovat o bezdokladovém komisionářství, které přispěje ke zvýšení produktivity komisionářské práce, snížení nákladů na kontrolu, rychlejší reakce na spěšné zakázky a jiné výhody.

Postup bezdokladového komisionářství :

- * rozsvítí se číslo kontejneru, který má být následovně zpracován a zároveň svítí číslice na jedné z regálových příhrad, jako první položky zakázky,
- * manipulant odeberete počet druhů sortimentu a překládá je do přepravního kontejneru,
- * po odebrání stiskne tlačítko vedle indikace, čímž potvrdí odebrání,
- * objeví se znak "00" tj. celá zakázka je provedena nebo se objeví indikace na jiném místě, odkud má být dále odebráno, až do rozsvícení znaku "00".

4. Přeprava zboží od přejímky k místu expedice se provede prostřednictvím nízkozdvížných prostředků.

5. Příprava dílčích množství odebraných zásilek

Na místě expedice dochází ke zpracování a přípravě odebraného sortimentu. Přitom probíhá konečná kontrola zboží. Přezkoušením čárových kódů EAN prostřednictvím kontroly hmotnosti, při které počítac sčítá zadanou hmotnost druhu sortimentu příslušející k zakázce a výsledek porovnává se skutečnou naměřenou hmotností.

5.2.4.2 BALENÍ

Obal je prostředek splňující funkci * ochranou,
* skladovací,
* přepravní,
* manipulační,
* informační.

Obal zpravidla plní několik funkcí najednou, v závislosti o jaký **druh obalu** se jedná :

- * **spotřebitelský obal** sloužící pro jeden výrobek a je určený ke konečné spotřebě,
- * **distribuční obal** je zpravidla skupinový a představuje mezičlánek vložený mezi spotřebitelské a přepravní obaly,
- * **přepravní obal** má během přepravy plnit především funkci ochrannou.[2]

Po kompletaci zakázky se dodávané zboží zabalí do distribučního společného obalu a pro zjednodušení logistických operací budou nasazeny standartizované příhradové palety. Obaly budou etiketovány použitím čárkového kódu EAN.[1]

5.2.4.3 VÝSTUP ZBOŽÍ A ZAJIŠTĚNÍ NAKLÁDKY má odpovídat konkrétním požadavkům. Musí respektovat maximální zátěže (nárazy, chvění, kývání) a citlivost zboží na okolní vlivy (teplota, vlhkost, slunce).[1]

5.3 PŘEPRAVNÍ SYSTÉMY

Přepravou zboží se překonávají prostorové vzdálenosti :

- od dodavatele do podniku,
- z podniku k odběrateli.[1]

V dopravě, která propojuje výrobce a sklad se zákazníky, se rozšiřují přepravní systémy, které zaručují spolehlivou přepravu i v kombinaci několika druhů dopravy, a to se zvolenou rychlosťí a předem přesně stanovenou dobou přistavení dopravního prostředků k nakládce či k vykládce.[3]

5.3.1 PLÁNOVÁNÍ PŘEPRAVY

Plánováním přepravy se rozumí systém rozhodování, kterým podnik reguluje :

Plánování výkonů z hlediska kvantitativního objemu a přepravovaného zboží. Musí být naplánovány i kvalitativní dimenze (úroveň servisu, služby pro expresní zásilky).

Plánování stanovišť by mělo patřit u logistického podniku k předcházejícímu plánování výkonů, neboť stanoviště je jeho bezprostřední součástí. Cíle mohou vést k minimalizaci cest a doby jízdy, ale také k minimalizaci časů překládky. Nástroji mohou být metody investičních propočtů např. lineární programování a optimalizační metody teorie grafů. Výsledkem je místo, které poskytuje nejvýhodnější poměr užitku k nákladům.

Plánování věcného potenciálu zahrnuje plánování dopravních cest, dopravních prostředků, dopravních zařízení. Úkolem je stanovit jejich druh a počet tak, aby se vyloučilo pod- nnebo předimenzování dopravních zařízení. Vystupuje otázka, zda si kvantitu vykládat z hlediska špičkového anebo podle průměrného zatížení přepravy.

Plánování personálního potenciálu platí zejména v oblasti jízd. Je nutno sestavit plán služeb – jízdní řády jednotlivých linek, z nichž se sestavují služby v turnusech a plány směn, s ohledem na pracovné právní předpisy.

Plánování optimálních dopravních cest

Jedna cesta zahrnuje počet zakázek, které jsou vozidlu přiděleny v určitém pořadí. Cílem je nalézt takovou cestu, při níž se použije co nejméně vozidel a překonaná cesta je co nejkratší.[11]

5.3.2 NÁVRH PŘEPRAVY

Návrh přepravy vychází ze současné situace, kdy řada zařízení začíná mít zvýšené nároky, spočívající v menších objednacích množstvích a zvýšené četnosti zásobování. Koncepce JIT oprostí odběratele od udržování zásob. Přeprava musí být pravidelná, s vyšší frekvencí a po malých množstvích. Tyto požadavky se zajistí v kontraktech mezi logistickým podnikem a odběratelem. Pro tuto metodu je důležité zvážit všechny možné odchylky v distribuci.

Volba pomocného dopravního zařízení :

Minimalizace mnohotvárnosti dopravních zařízení vede ke zvyšování účinnosti nakládky se jeví výhodně palety přeshradové skládatelné s normalizovanou hmotností 500 kg.

Volba dopravního prostředku :

Pro zásobení koncepcí JIT je flexibilita dopravních prostředků a její rychlosť přednostní. Flexibilita závisí na rychlosti vozidel a na době trvání překládání a odbavování. Vozový park bude obsahovat tři nákladní automobily, včetně vozidla určeného pro dopravu mrazeného zboží. Tento počet se v dalších krocích upřesní podle výpočtů tak, aby náklady na přepravu nepřesáhly její účinnost.

Předpokládaný počet vyřízených zásilek je 12 - 14 denně t.j. dvojnásobek současné frekvence zásobování. Vícekapacitní ubytovací zařízení potřebují četnější zásobení. Narozdíl od méněkapacitních zařízení, kde předběžná četnost dodávek je odhadnuta několikrát týdně. Množství a četnost ovlivňuje i sezónní výkyvy. V některých zařízeních začíná sezónní období v zimě, v jiných v létě.

Vyšším počtem odběratelů dochází k vyrovnávání odběratelských výkyvů. Logistický podnik může stále zajišťovat optimální objem výkonů a tím optimálně využívat skladovací, manipulační nebo dopravní kapacity. Přesněji lze vymezit podmínky a závazky ve společné smlouvě.

Volba dopravní metody :

Z šesti existujících metod přepravy je jediným vhodným a použitelným nositelem dopravy silniční doprava.

Silniční doprava se vyznačuje hustou protkanou silniční sítí, kdy je možné zboží přepravovat "dům od domu".

Další výhody spočívají ve vysoké flexibilitě jízdního řádu, úspoře času, v nízkých nákladech na krátkou vzdálenost a také v přizpůsobivosti času přijmové části. K nevýhodám patří závislost na počasí, rušení dopravního provozu a omezený objem přepravy.

Zajištění informačního toku :

Počítače posoudí a vyhodnotí jednotlivé dopravní úkoly a na jejich základě se sestaví optimální plány dopravních cest s přihlédnutím ke konkrétní pohotovosti a připravenosti vozidel a celkovým omezujícím podmínkám. Prostřednictvím systému je možné řízení bez větší časové a nákladové náročnosti.

Aby se odstranily čekací doby při nakládce a vykládce, mají mít informační toky mezi logistickým podnikem a odběratelem určitý předstih před hmotnými toky. Lze je zajistit systémy podobnými systémům STORE nebo CAR. Odběratelé jsou ihned informováni o tom, jaká zásilka a na jakém místě dopravního řetězce se nachází.

6. ZÁVĚR

Úkolem bakalářské práce bylo převzít základní činnosti ubytovacích zařízení a řídit je pomocí poznatků z oboru logistiky. Základním cílem je řídit zásobování ubytovacích zařízení kvalitně ve vztahu k logistickým nákladům. Vychází se z předpokladu, že služby zajišťované centrálně ve velkém měřítku lze úsporněji provozovat než služby uskutečňované jednotlivými a samostatnými celky.

Na základě průzkumu ubytovacích zařízení v oblasti Liberce bylo zjištěno, že většina majitelů – potenciálních odběratelů – by tuto možnost centralizace v zásobování uvítala. Tento zájem byl překvapivě velký u malých zařízení. Uvědomují si, že spolupráce povede ke snižování nákladů a tím spojenému zvyšování úrovně jejich služeb, čímž lze dosáhnout vyšší konkurenční schopnosti a posílení pozice na trhu cestovního ruchu.

Aby se lépe využily kapacity skladu, dopravy a know-how, mělo by se do budounosti uvažovat jednak o rozšíření odběratelské základny a jednak o rozšíření poskytovaných služeb pro ubytovací zařízení i do jiných oblastí. Tento nárůst nesmí být na úkor kvality poskytovaných služeb.

Tento návrh logistického podniku v oblasti ubytovacích zařízení obsahuje především základní požadavky a možnosti pro jeho funkci v daném oboru. Návrh jednotlivých služeb je zhodoven metodou výběru z možných alternativ ve vztahu ke skutečným nárokům.

Při volbě se přihlíželo k poměru výnosů a nákladů. Pro skutečnou realizaci bude nutné zvážit všechny náklady komplexně ve vztahu k předpokládaným výnosům. Pak je možný tento návrh schválit či obměnit.

SEZNAM LITERATURY

- [11] SCHULTE, Ch.: Logistika, 1.vyd. Praha 1994
- [12] PERNICA, P.: Logistika - pasivní prvky, 1. vyd., Praha 1994
- [13] PERNICA, P.: Logistika - základy, 1.vyd., Praha 1994
- [14] PERNICA, P.: Logistika - vymezení a teoretické základy, 1. vyd., Praha 1994
- [15] KORTSCHAK, B.: Úvod do logistiky, 2.vyd., Praha 1994
- [16] Odbor finančních analýz produktů : Rozvoj stravovacích a ubytovacích kapacit v návaznosti na potřeby cestovního ruchu a výhled ekonomických podmínek, [Výzkumná zpráva], Praha 1995
- [17] Logistika, Praha 1996
- [18] Ekonom, Příloha Cestovní ruch 8, 1993, s. I - XX
2, 1994, s. I - XX
- [19] HESKETT, J.L.: Služby - cesta k úspěchu, 1. vyd.
- [10] MORRISON, A.M.: Marketing pohostinství a cestovního ruchu, 1.vyd., Praha 1995
- [11] GÜRTLICH G. H. : Ekonomika dopravy - trh, marketing, logistika, 1.vyd., Praha 1993
- [12] MÜTHER R. : Systematické navrhování manipulace s materiélem, 1.vyd., Praha 1973
- [13] SMETANA, F. : Ekonomika pro Střední hotelové školy, 1.vyd., Praha 1979
- [14] ORIEŠKA J. : Technika služeb cestovního ruchu, Praha 1994
- [15] BLACKBURN J. D.: Závod s časem, Boston 1981
- [16] POLÁK J.: Organizace a řízení ve službách cestovního ruchu, Praha 1988
- [17] STRÁŽOVSKÁ E. : Marketingová analýza v obchode, cestovním ruchu a službách, Bratislava 1992